

Leden algemeen bestuur

Colleges van burgemeester en
wethouders van de Twentse gemeenten

BEZOEKADRES

Nijverheidstraat 30
7511 JM Enschede

POSTADRES

Postbus 1400
7500 BK Enschede

CONTACT

053 487 65 43

KvK NUMMER

08195873

UW KENMERK

ONS KENMERK 2019-001832/D2019-09-000327

DATUM 12 september 2019

BEHANDELD DOOR Lydia Haverkort

E-MAIL l.haverkort@regiotwente.nl

DOORKIESNR. 06 25745960

ONDERWERP Extra vergadering algemeen bestuur 25 september 2019

Geachte leden/geacht college,

Met deze brief bieden wij u ons voorstel aan over de versterking van de regionale samenwerking, op basis van het advies van de Kring van gemeentesecretarissen "*Versterking door focus en eenvoud*". Voor het behandelen van dit voorstel is een extra vergadering van het algemeen bestuur (AB) gepland op woensdag 25 september 2019 van 17.00 tot 18.30 uur in het Twentehuis.

Inleiding

Vorig jaar hebben wij aan de secretaris/algemeen directeur via een bestuursopdracht de opdracht gegeven voor 'De basis op orde, uitgaande van efficiënt, effectief, transparant, doelmatig en rechtmatig'. Bij de uitwerking kwam o.a. de complexe bestuurlijke inrichting naar voren. Voor ons was dit aanleiding om de ambtelijke organisatie van Regio Twente en de Kring van gemeentesecretarissen te vragen, vanuit positieve energie en "alsof er geen bestuur is", de versterking van de regionale samenwerking te bezien. Op het extra AB van 10 april jl. is een informeren, consulteren en beeldvormend gesprek gehouden over de bestuursopdracht in relatie tot de evaluatie van de Regeling Regio Twente inclusief een procesvoorstel vanuit de Kring om dit op te pakken. Dit heeft vervolgens geleid tot interviews met 14 colleges en hierop gebaseerd een inhoudelijke denklijn op hoofdlijnen voor het vervolg, gepresenteerd in het AB van 15 mei. Het AB heeft hier opvolgend de secretarissen gevraagd samen met de secretaris/algemeen directeur een volgende versie te maken en daarin de reflectie vanuit het AB mee te nemen. Het resultaat, het advies met de titel "*Versterking door focus en eenvoud*" is besproken in het AB van 10 juli. Het advies was voorzien van een hoofdlijnenbesluit met veertien beslispunten. De slotconclusie van het AB was dat het hoofdlijnenbesluit, verrijkt met opmerkingen die vanuit het algemeen bestuur op 10 juli zijn gemaakt, als vertrekpunt wordt genomen voor de verdere uitwerking door ons bestuur, in samenwerking met de secretarissen. Besluitvorming over een aangevuld en uitgewerkt voorstel moet, in verband met de door ons allen gevoelde urgentie voor versterking van de samenwerking, in een ingelaste AB-vergadering in september plaatsvinden.

Het herzien/verbeteren van de samenwerking in Twente is een complex proces dat vraagt om grote zorgvuldigheid. Uit bovenstaande is af te lezen dat het een proces is met opeenvolgende stappen en besluitmomenten. Uiteindelijk mondt dit uit in een besluit door 14 colleges van burgemeester en wethouders met hun raden.

Vervolg

Op 19 juli jl. hebben wij als dagelijks bestuur een eerste vervolgssessie gehad met een vertegenwoordiging van de Kring van gemeentesecretarissen over de uitwerking van het advies. In dat overleg hebben wij gezamenlijk met de secretarissen een aantal uitwerkingsstappen gezet, die hieronder worden toegelicht. Deze gezamenlijke uitwerking vormt dan, samen met het oorspronkelijke advies van de gemeentesecretarissen, de veranderopdracht die wij verstrekken aan een interim-algemeen directeur. Deze werkt deze opdracht uit tot een transitieplan, dat geschikt is voor een besluit tot implementatie door de bevoegde gremia. Het hogere doel van deze veranderopdracht is om vanuit onze Twentse trots en met positieve energie de regio vooruit te helpen door het versterken van de samenwerking.

De uitwerking van het advies van de gemeentesecretarissen omvat de volgende punten:

1. Addendum gemeentesecretarissen op het oorspronkelijke advies n.a.v. opmerkingen uit AB

De Kring van gemeentesecretarissen voegt een addendum toe aan het oorspronkelijke advies naar aanleiding van opmerkingen in het AB over de volgende onderwerpen:

- ✓ Vrije tijdseconomie (VTE) in relatie tot sociaaleconomische structuurversterking;
- ✓ De samenwerking tussen de O's en het terugbrengen van de hoeveelheid overleggen;
- ✓ De rol van de secretarissen bij de uitwerking door het dagelijks bestuur;
- ✓ De paradox van snelheid versus zorgvuldigheid naar medewerkers;
- ✓ De gemeenschappelijke regeling voor GGD, OZJT en VTT;
- ✓ Positionering Kennispunt Twente;
- ✓ Rol van de provincie;
- ✓ De gemeenteraden en de Twenteraad;
- ✓ Het cultuuraspect in de samenwerking;
- ✓ De stemverhouding tussen gemeenten.

Doel van het addendum is om op de bovenstaande onderwerpen, die de grootste gemene deler vormen van de gemaakte opmerkingen in het AB, verduidelijking te bieden. Dan kan het gaan om een aanvulling, of een aanscherping van het oorspronkelijke advies, maar ook om herbevestiging van het oorspronkelijke advies. Het addendum vindt u als bijlage bij deze brief.

2. Kaders voor het resultaat

De vier algemene uitgangspunten die hebben geleid tot het inhoudelijke advies van de gemeentesecretarissen zijn:

- Focus op inhoudelijke thema's;
- Klein, simpel en flexibel;
- Duidelijk en transparant;
- Eigenaarschap/leiderschap.

Ons bestuur heeft samen met de secretarissen verkend hoe deze kaders aangescherpt kunnen worden. Zo kan het resultaat van de veranderopdracht, naast de mate waarin de inrichtingsvoorstellen in het advies zijn doorgevoerd, ook gemonitord worden op de effecten voor de samenwerking.

De gewenste verbeteringen/kaders voor het uiteindelijke resultaat zijn:

- Focus op een zeer beperkt aantal inhoudelijke thema's. Dat maakt de samenwerking eenvoudig en transparant, zowel inhoudelijk als qua middelen (financieel/personeel enz.).
- Zorg voor indicatoren voor efficiëntie en effectiviteit, zodat de verbeteringen en voordelen kwalitatief zichtbaar worden. Er is geen sprake van een kwantitatieve financiële taakstelling;
- Het leiderschap en eigenaarschap wordt concreet gemaakt conform hoofdstuk 5 (programmatisch werken) van het advies, met de bijbehorende beslispunten 11. t/m 13.

- Maak de regionale samenwerking concreet simpeler met aantoonbaar minder bestuurlijke tafels.

De effecten op de bovenstaande gewenste verbeteringen moeten zichtbaar worden in de uitwerking van de verschillende onderdelen in het transitieplan van de interim algemeen directeur.

3. Veranderstrategie en proces

Zoals gezegd is het advies van de gemeentesecretarissen, aangevuld met het addendum en de nadere uitwerking in deze brief, de veranderopdracht die wij de interim algemeen directeur verstrekken. Deze gaat vervolgens aan de slag om een transitieplan vorm te geven, op basis waarvan de bevoegde gremia een besluit kunnen nemen voor implementatie. Dit transitieplan komt tot stand door nadrukkelijk alle stakeholders, waaronder uiteraard de deelnemende gemeenten en de huidige organisatie, te betrekken. Wij stellen ons voor dat per uit te werken onderdeel een werkgroep wordt gevormd, waarin zowel betrokken ambtenaren, gemeentesecretarissen, bestuurders, als eventuele externe partners samenwerken aan het resultaat. Verder vinden wij als bestuur en secretarissen gezamenlijk dat we moeten beginnen waar de meeste energie, eenduidigheid en/of noodzaak zit. Dan gaat het om onder meer de volgende prioriteiten:

- a. GGD in aparte GR. Wenselijkheid met OZJT en VTT en de verbinding met veiligheidsdomein als aandachtspunt in het proces afwegen.
- b. 3O beslis- en uitvoeringsorganisatie uitwerken i.v.m. urgentie rondom start uitvoering Regiodeal. Is al gestart met werkgroep "Twents plan".
- c. Positionering VTE/Recreatieve voorzieningen.

Daar waar mogelijk en het niet ten koste gaat van de samenhang en integraliteit, zijn wij een voorstander van deelbesluiten op bijvoorbeeld de bovenstaande prioriteiten om de noodzakelijke voortgang te waarborgen en zo tegemoet te komen aan de breed gevoelde urgentie. Los van eerdere implementatie via deelbesluiten zal besluitvorming over het totale/integrale transitieplan uiterlijk medio 2020 moeten plaatsvinden, om volledige implementatie per 1 januari 2021 te kunnen waarborgen. Een gespecificeerde tijdsplanning, inclusief beslismomenten en klankbordbijeenkomsten met diverse gremia (waaronder uw algemeen bestuur), zal een van de eerste stappen in het transitieplan zijn.

4. Rollen en verantwoordelijkheden

Zoals de gemeentesecretarissen hebben geadviseerd neemt het dagelijks bestuur met veel positieve energie de uitwerking van het advies ter hand. Daarmee zijn wij bestuurlijk opdrachtgever voor de veranderopdracht, waarbij Arjen Gerritsen functioneert als 'portefeuillehouder'.

De algemeen directeur ad interim neemt de veranderopdracht aan. Deze formeert een stuurgroep met als leden, naast zichzelf, in ieder geval de portefeuillehouder en een vertegenwoordiger van de Kring van gemeentesecretarissen.

5. Fricatiekosten

De voorgenomen verandering zal frictiekosten met zich meebrengen. Kosten omdat bijvoorbeeld extra inzet en deskundigheid nodig is en omdat binnen de organisatie tijd nodig is de veranderingen te organiseren. Ook kunnen kosten voor boventalligheid van personeel ontstaan. Het inschatten hiervan is lastig en opgebouwd rond aannames, omdat we vooraan in het proces zitten en we kiezen voor een traject waarin we van grof naar fijn werken. Resultaten worden daarbij gemonitord en periodiek gerapporteerd.

Op dit moment worden de frictiekosten voor 2019 op €125.000 ingeschat en voor 2020 op € 500.000. Voor de kosten op langere termijn is nog geen reële inschatting te maken aangezien dit zal afhangen van de keuzes die nog moeten worden gemaakt. Belangrijker nog dan het inschatten van de frictiekosten is de dekking hiervan. Hiervoor wordt voorgesteld om onderstaande ladder te gebruiken:

1. Voor het dekken van de frictiekosten wordt in eerste instantie gekeken naar de mogelijkheden binnen Regio Twente (reserves, vrijval van formatie of inverdien effecten binnen de nieuwe organisatie).
2. Er wordt een beroep gedaan op beschikbare kennis en expertise van de 14 gemeenten. Deskundigheid op bijvoorbeeld het vlak van juridisch, personeel of financieel kan om niet door gemeenten beschikbaar worden gesteld. Het DB verwacht voor deze veranderopdracht van iedere gemeente een bijdrage in natura.
3. Indien ondanks stap 1 en 2 er toch extra kosten worden gemaakt, dan zal dit voor rekening zijn van de veertien gemeenten.

Tot slot

Wij verheugen ons op een constructieve bespreking van deze stukken, met als bovenliggend doel onze regio verder te versterken.

Afsluitend voegen wij bij deze brief nog een tekstsuggestie toe voor een *informatieve* collegebrief aan de gemeenteraden. Uiteraard staat het uw college vrij deze suggestie te modelleren naar uw eigen inzichten, maar wij vonden het vanuit onze verantwoordelijkheid passend om voor een eensluidende informatievoorziening naar gemeenteraden een voorstel te doen.

Met vriendelijke groeten,

Dagelijks bestuur
secretaris,

voorzitter,

ir. G.H. Tamminga

dr. G.O. van Veldhuizen

Bijlage(n) Voorstel algemeen bestuur met naast onderhavige brief als bijlagen:

1. Advies van de Kring van gemeentesecretarissen 'Versterking door focus en eenvoud' d.d. 4 juli 2019
2. Addendum op het advies van de Kring van Gemeentesecretarissen
3. Overzicht financiën per taakveld
4. Overzicht personeel per taakveld
5. Informatiebrief van B&W aan raden